



Analecta 2011

speciale uitgave

de organisatorische inrichting
van het samenwerkingsverband

**De organisatorische inrichting
van het samenwerkingsverband
Bisdom van Breda**



Omslag: oud handschrift, Proloog Johannesevangelie, vers 6.

Inhoud

1. De parochiële organisatie in een samengevoegde parochie	7
Smenstelling parochiebestuur.....	7
Parochiekerncommissie.....	8
Andere functionele commissies	10
Financiën in de parochiekern en het oormerken van gelden	10
Parochieraad	11
Pastoraatsgroep	11
2. De samenwerkingsovereenkomst in het samenwerkingsverband van twee parochies.....	13
Artikel 1 Samenwerkingsverband	14
Artikel 2 Besturenoverleg	14
Artikel 3 Pastorale beroepskrachten.....	15
Artikel 4 Andere beroepskrachten in de beide parochies.....	16
Artikel 5 Pastoraal beleid	16
Artikel 6 Financiën.....	17
Artikel 7 Gebouwen	18
Artikel 8 Verdere bepalingen.....	18
Ondertekening.....	18
Bijlage 1: Model reglement voor een parochiekerncommissie.....	20
1 Begrippen	20
2 Oprichting en samenstelling	22
3 Beëindiging lidmaatschap.....	22
4 Taken en werkwijze.....	23
5 Budget.....	24
6 Rekening en verantwoording.....	25
7 Slotbepalingen.....	25
Modelformulier benoeming lid parochiekerncommissie	27
Bijlage 2: Normen voor een parochieraad (pastorale raad) in het bisdom van Breda	28
1 Begrippen	29
2 Taak	30
3 Oprichting.....	30
4 Samenstelling	31
5 Werkwijze.....	31
6 Goede verhoudingen	33
7 Agendacommissie.....	33
Bijlage 3: Regeling voor een pastoraatsgroep in het bisdom van Breda	34
Inleiding	34
Begrippen	34
I Algemeen deel.....	36

II	Doel en taken.....	36
III	Samenstelling	37
IV	Werkwijze.....	38
V	Slotbepalingen.....	40
Bijlage 4:	Schematische weergaven.....	41
1.	De nieuwe – samengevoegde – parochie	41
2.	Het samenwerkingsverband met twee parochies	42

De organisatorische inrichting van het samenwerkingsverband

In de periode 2007-2010 is door parochies in het bisdom van Breda in 21 samenwerkingsverbanden gewerkt aan maximale samenwerking op de zes beleidsterreinen: *Geloof, Pastoraat, Personeel, Financiën, Gebouwen en Besturen*. Deze maximale samenwerking krijgt in 2011-2012 zijn bestuurlijke vorm in de samenvoeging van parochies. Voor de organisatorische inrichting zijn twee mogelijkheden:

1) *Het samenwerkingsverband gaat bestaan uit één parochie (de samengevoegde parochie)*
De parochies in het samenwerkingsverband worden samengevoegd in één nieuwe parochie, die door de bisschop van Breda wordt opgericht. Vroegere parochies worden parochiekernen in de nieuwe parochie. Het parochiebestuur van de nieuwe parochie vormt parochiekerncommissies die namens het bestuur uitvoerende beheerstaken verzorgen in de parochiekernen. Pastorale activiteiten in de parochie en parochiekernen krijgen gestalte onder verantwoordelijkheid van het pastoraal team.

Een samenwerkingsverband dat reeds uit één parochie bestaat, wordt gevraagd te bezien of de feitelijke inrichting van deze parochie goed functioneert.

2) *Het samenwerkingsverband gaat bestaan uit twee parochies*
Als er goede redenen zijn kan de bisschop, na overleg met het samenwerkingsverband, besluiten dat in het samenwerkingsverband twee parochies¹ worden gevormd.
Door de bisschop van Breda worden twee parochies opgericht, waarin de bestaande parochies van het verband worden opgenomen. In elk van deze parochies wordt een parochiebestuur benoemd, die voor haar parochiekernen parochiekerncommissies opricht die namens het bestuur uitvoerende beheerstaken verzorgen in de parochiekernen.
De twee (nieuwe) parochies in het samenwerkingsverband vormen met elkaar één verband. Zij sluiten, met goedkeuring van de bisschop van Breda, een samenwerkingsovereenkomst om het pastoraat en het parochieleven in de beide parochies evenwichtig te realiseren.
In de overeenkomst wordt ook het werkgeverschap voor de pastorale beroepskrachten geregeld.

¹ In uitzonderlijke omstandigheden kunnen in het samenwerkingsverband meer dan twee parochies worden gevormd.

In het samenwerkingsverband functioneert één pastoraal team, vanuit één pastorale beleidsvisie voor de beide parochies. Omwille van het goed functioneren van het pastoraal team en de beide parochies is een gezamenlijk pastoraal beleid nodig, naast dat er afstemming is over beleid met betrekking tot financiën en gebouwen.

Deze regelingen en bijlagen zijn door mij goedgekeurd en vastgesteld en worden van kracht op Palmzondag, zondag 17 april 2011.

Breda, 11 april 2011 (Nr. 21/176/2011).

✠ Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende,
Bisschop van Breda.

1. De parochiële organisatie in een samengevoegde parochie

In een parochie, waarin meerdere voormalige parochies worden samengevoegd, wordt de rechtspersoonlijkheid van die voormalige parochies beëindigd. Zij gaan samen in één nieuwe kerkelijke rechtspersoon. Er worden één pastoor en één parochiebestuur voor de nieuwe parochie benoemd. De pastoor en het nieuwe parochiebestuur zijn verantwoordelijk voor alle aspecten van het parochieel beleid, ook in de verschillende parochiekernen (de voormalige parochies).

Volgens artikel 49 van het Algemeen reglement voor het bestuur van een parochie ² kan het parochiebestuur commissies benoemen, waaraan een gedeelte van zijn taak wordt opgedragen. In de verschillende voormalige parochies wordt een plaatselijke parochiecommissie in het leven geroepen met uitvoerende taken. Die kunnen betrekking hebben op allerlei aspecten van de voorwaardenscheppende sfeer, zoals het beheer van het kerkgebouw en van andere onroerende en roerende goederen, de organisatie van plaatselijke activiteiten, de zorg voor plaatselijke vrijwilligers, de geldwerving in de plaatselijke gemeenschap, enz. Een parochiecommissie met deze taak voor een parochiekern wordt een *parochiekerncommissie* genoemd.

Een parochiekerncommissie kan worden benoemd voor één of voor meer parochiekernen.

Samenstelling parochiebestuur

Bij de oprichting van de nieuwe parochie worden de leden van het parochiebestuur door de bisschop voor een bepaalde tijd benoemd, op voordracht van de besturen van de parochies die worden samengevoegd. Bij de samenstelling van dit nieuwe parochiebestuur voor de samengevoegde parochie kan ervoor worden gekozen om uit elke parochiekern één lid in het bestuur te hebben, rekening houdend met de aanwezigheid c.q. spreiding van alle nodige kwaliteiten.

2 Het Algemeen reglement voor het bestuur van een parochie is een landelijk reglement, door de diocesane bisschoppen vastgesteld voor hun bisdommen. De tekst van het Algemeen reglement is te raadplegen en te downloaden via het extranet van het bisdom (www.bisdombreda.nl) of te bestellen via het secretariaat van de Nederlandse Kerkprovincie (bestel@rkk.nl).

Gezien de omvang van de taken die een parochiebestuur moet vervullen, dient het bij voorkeur uit zeven leden te bestaan, inclusief de voorzitter (de door de bisschop benoemde pastoor). De vice-voorzitter moet als zodanig door de bisschop worden benoemd. Wanneer hij door de pastoor gemachtigd is, en deze machtiging door de bisschop is bevestigd, kan hij de parochie vertegenwoordigen voor zover dat betrekking heeft op vermogensrechtelijke handelingen de parochie betreffende (ARBP art 26.2).

Het parochiebestuur wijst uit zijn midden een secretaris en een penningmeester aan.

Als de teamleider van het pastoraal team een andere persoon is dan de pastoor, ligt het in de rede dat de teamleider als adviseur deelneemt aan de vergaderingen van het parochiebestuur.

Parochiekerncommissie

Het parochiebestuur kan voor iedere parochiekern, of voor parochiekernen samen, een parochiekerncommissie instellen. De parochiekerncommissie draagt namens het parochiebestuur zorg voor praktische organisatie en uitvoerende beheerstaken in de parochiekern.

De leden van de parochiekerncommissie worden door het parochiebestuur benoemd, voor een periode van vier jaar. Zij zijn slechts eenmaal terstond herbenoembaar. De benoeming van de leden van de parochiekerncommissie gebeurt schriftelijk, met een door het bisdom ontworpen formulier. Het parochiebestuur stuurt een afschrift van deze benoeming aan de dekenale leiding.

De parochiekerncommissie bestaat uit minimaal drie en maximaal vijf personen. Onderling wijzen zij een voorzitter, secretaris en kasbeheerder aan.

De parochiekerncommissie zal 1 à 2 keer per maand vergaderen. Desgewenst kan een lid van het parochiebestuur de vergadering bijwonen. Jaarlijks evalueert de parochiekerncommissie haar functioneren, in het bijzijn van een afvaardiging van het parochiebestuur.

Minstens 1 keer per jaar is er een overleg tussen een afvaardiging van het parochiebestuur en de voorzitters van de parochiekerncommissies.

De parochiekerncommissie organiseert, beheert en onderhoudt de gebouwen en middelen die het parochiebestuur ter beschikking stelt om in de parochiekern pastorale en parochiële activiteiten te doen plaatsvinden.

De parochiekerncommissie verricht haar taken in nauw overleg met zowel het parochiebestuur als het pastoraal team.

Op basis van een ingediende begroting krijgt de parochiekerncommissie van het parochiebestuur een budget. Het budget wordt door de kasbeheerder beheerd. Met de middelen die het parochiebestuur ter beschikking stelt kan de parochiekerncommissie in de parochiekern pastorale en parochiële activiteiten doen plaatsvinden. Ook klein onderhoud aan de gebouwen wordt uit het budget betaald. Groot onderhoud aan de gebouwen geschiedt door en onder verantwoordelijkheid van het parochiebestuur. Enkel het parochiebestuur kan daartoe een opdracht geven - na een verkregen machtiging van het bisdom.

Door middel van een jaarlijkse afrekening legt de parochiekerncommissie aan het parochiebestuur verantwoording af van haar uitgaven en van de ontvangen inkomsten. De uitgaven van de parochiekerncommissies worden opgenomen in de jaarrekening van de parochie.

De taken van de parochiekerncommissie hebben betrekking op beheer, het verwerven van inkomsten en de opbouw van de gemeenschap:

- toezicht op en sleutelbeheer van het plaatselijk kerkgebouw en eventuele andere roerende en onroerende goederen;
- hulp aan het parochiebestuur bij ledenadministratie en geldwerving;
- taken in de voorwaardenscheppende sfeer met betrekking tot vrijwillige medewerkers, waaronder
 - zorg dragen voor een goed werkklimaat in de eigen parochiekern;
 - zorg dragen voor de continuïteit van de organisatie door de aanwezigheid van voldoende vrijwilligers;
 - het organiseren van werkzaamheden van vrijwilligers op diverse terreinen in de parochiekern, zoals: noodzakelijke plaatselijke administratie, beheer en onderhoud van gebouwen, tuinen, terreinen en begraafplaatsen;
 - zorg dragen voor de werving van de vrijwilligers;
 - het scheppen van voorwaarden voor specifieke activiteiten van de parochiekern (bijvoorbeeld het patroonsfeest van de eigen kerk).

Voor het goede functioneren van de parochiekerncommissie dient het parochiebestuur een reglement op te stellen (cf art 49.3 ARBP). In de eerste bijlage is een model voor zo'n reglement opgenomen.

Andere functionele commissies

Het parochiebestuur kan naast de parochiekerncommissies ook andere commissies instellen met een taak voor de gehele parochie. Dat kunnen commissies-ad-hoc zijn, die een bepaald onderwerp ter besluitvorming door het parochiebestuur voorbereiden, en permanente commissies, zoals een financiële commissie waarin naast de penningmeester de kasbeheerders van de parochiekerncommissies en eventueel anderen zitting kunnen hebben. Ook een gebouwencommissie of een commissie kerkbalans kunnen goede ondersteuning geven aan het bestuur.

Indien door het parochiebestuur een commissie wordt ingesteld is het noodzakelijk om de bevoegdheden, taak/opdracht, het beschikbare budget, de tijdsduur (bepaalde of onbepaalde tijd) en de verantwoording zorgvuldig te omschrijven (cf artikel 49.3 ARBP).

Financiën in de parochiekern en het oormerken van gelden

De bezittingen van de voormalige parochies gaan over naar de nieuwe parochie. Financiële middelen met een aangegeven bestemming van de voormalige parochies worden in de balans van de nieuwe parochie als bestemmingsreserve ('geormerkt') opgenomen.

Gelden die via de parochiekern worden ontvangen (collecten, stipendia, giften etc) zijn inkomsten van de (nieuwe) parochie. De kasbeheerder draagt er zorg voor dat deze inkomsten op een rekening van de parochie worden gestort, en hij/zij draagt zorg voor de goede administratie van de kasstroom.

De actie kerkbalans (nieuwe stijl) wordt door de parochiekerncommissie ten behoeve van de parochie in de parochiekern uitgevoerd. Bijdragen worden gestort op een rekening van de parochie. Het beleid ten aanzien van de actie kerkbalans wordt bepaald door het parochiebestuur, de uitvoering geschiedt door de parochiekerncommissie.

Met toestemming van het parochiebestuur kan de parochiekerncommissie in de parochiekern een bijzondere financiële actie voeren voor een omschreven doel. De opbrengst van die actie wordt besteed voor het aangegeven doel of als bestemmingsreserve opgenomen in de balans van de parochie. Wanneer de parochie giften (bijvoorbeeld een legaat) met een bijzondere bestemming aanvaardt, worden deze gelden met de aangegeven bestemming opgenomen in de balans van de parochie.

De bankrekening(en) in de parochiekern, die de kasbeheerder beheert, staat of staan op naam van de parochie. De kasbeheerder wordt door de pastoor of de gevolmachtigde vice-voorzitter en de secretaris van de parochie gemachtigd om de rekening(en) te beheren.

Parochieraad

Om een gesprekspartner te vormen voor het pastoraal team kan de nieuwe parochie een parochieraad oprichten (ARBP art 38). De parochieraad vergadert minimaal twee keer per jaar. Hij adviseert de pastoor en de overige leden van het pastoraal team met betrekking tot het pastoraal beleid in de parochie.

De parochieraad wordt samengesteld uit betrokken parochianen uit de gehele parochie. In die samenstelling zal ze de opbouw van de nieuwe parochiegemeenschap bevorderen en de onderlinge betrokkenheid tussen parochianen en parochiekernen versterken. Een evenwichtige samenstelling van de parochieraad, met een goede spreiding over de parochiekernen en met deelname van zowel kernvrijwilligers als andere parochianen, is dan ook van belang.

De parochieraad adviseert over het pastorale beleid. Het gaat daarbij over de hoofdlijnen van het te voeren beleid en niet over details. Het parochiebestuur heeft tot taak besluiten te nemen over het parochieel beheer en het algemene parochieel beleid voor te bereiden, te concretiseren en uit te voeren of te doen uitvoeren.

De pastoor geeft leiding aan de pastorale raad. De vice-voorzitter van het parochiebestuur, qualitate qua lid van de parochieraad, kan de rol van gespreksleider in de parochieraad vervullen. Ook de leden van het pastoraal team en de leden van de pastoraatsgroep (indien aanwezig) zijn qualitate qua lid van de parochieraad. Leden van het parochiebestuur kunnen - met adviserende stem - de vergaderingen van de parochieraad bijwonen.

Het bisdom heeft normen vastgesteld voor de samenstelling en het functioneren van de parochieraad. Deze normen zijn in dit document opgenomen in bijlage 2.

Om parochianen te betrekken bij de ontwikkelingen in de parochie is het mogelijk om in de parochie één keer per jaar een parochieavond te houden, waar pastoraal team en parochiebestuur aan parochianen informatie geven over de ontwikkelingen in de parochie, en waar zij parochianen over die ontwikkelingen kunnen raadplegen.

Pastoraatsgroep

Door het bisdom is een regeling ontworpen voor een pastoraatsgroep. De regeling voor een pastoraatsgroep in het bisdom van Breda is in dit document opgenomen als bijlage 3. Wanneer een pastoraal team met een pastoraatsgroep wil gaan werken, vragen het pastoraal team en het parochiebestuur aan de

bisschop om deze regeling van toepassing te verklaren voor het samenwerkingsverband. Wanneer het samenwerkingsverband uit twee parochies bestaat dienen beide parochiebesturen met het pastoraal team de vraag in te dienen. In de regeling zijn de volgende gedachtelijken uitgewerkt:

De pastoraatsgroep wordt gevormd rondom het pastoraal team. Haar taak ligt in het meewerken in de uitoefening van de pastorale zorg. Het pastoraal beleid wordt door de pastoor en het pastoraal team vastgesteld.

Leden van de pastoraatsgroep worden door de bisschop benoemd, op voordracht van de pastoor (die daartoe pastoraal team en parochiebestuur heeft geraadpleegd). De leden worden voor vier jaar benoemd, en zijn slechts eenmaal terstond herbenoembaar.

Bij de voordracht van de leden wordt rekening gehouden met een goede spreiding over de parochies en parochiekernen in het samenwerkingsverband.

Het is van belang dat de leden gevormd en toegerust zijn (of worden) voor hun taak.

2. De samenwerkingsovereenkomst in het samenwerkingsverband van twee parochies

Als er goede redenen zijn kan de bisschop, na het overleg met het samenwerkingsverband, besluiten dat in het samenwerkingsverband twee parochies³ worden gevormd. Deze parochies sluiten, met goedkeuring van de bisschop van Breda, een samenwerkingsovereenkomst, waarin ook het werkgeverschap voor de pastorale beroepskrachten wordt geregeld. In het samenwerkingsverband functioneert één pastoraal team, vanuit één pastorale beleidsvisie voor de beide parochies.

Voor de inrichting van de parochies van het samenwerkingsverband geldt wat hiervoor is gezegd over de organisatie van de samengevoegde parochie.

De samenwerkingsovereenkomst tussen twee parochies

Met goedkeuring van de bisschop van Breda sluiten de parochie A, gevestigd te en de parochie B, gevestigd te, de onderstaande samenwerkingsovereenkomst.

Deze samenwerkingsovereenkomst is erop gericht de pastorale zorg en het parochieleven in beide parochies zo evenwichtig mogelijk te laten plaatsvinden, zodanig dat binnen het samenwerkingsgebied alle aspecten daarvan kunnen worden behartigd.

Er is één pastoraal team dat beide parochies bedient. Wat betreft de inzet van mensen en middelen zullen de parochies waar nodig elkaar ondersteunen en aanvullen. Omwille van het goed functioneren van het pastoraal team en de beide parochies is een gezamenlijk pastoraal beleid nodig, naast dat er afstemming is over beleid met betrekking tot financiën en gebouwen. Omdat de samenwerking geen vrijblijvend karakter kan hebben, stemmen beide parochiebesturen ermee in, dat onderstaande bepalingen voor hen bindend zijn.

³ In uitzonderlijke omstandigheden kunnen in het samenwerkingsverband meer dan twee parochies worden gevormd.

Artikel 1 Samenwerkingsverband

Parochie A en parochie B gaan met elkaar voor onbepaalde tijd en met goedkeuring van de bisschop van Breda een samenwerkingsverband aan. Het doel daarvan is om, met handhaving van de juridische zelfstandigheid van beide parochies, de samenwerking tussen de parochies zo intensief mogelijk te laten zijn, opdat aan geheel het samenwerkingsverband een adequaat en volledig pastoraal programma kan worden aangeboden.

Artikel 2 Besturenoverleg

1. Ten behoeve van de uitvoering van de afspraken in deze samenwerkingsovereenkomst vormen de beide parochiebesturen een besturenoverleg. Elk van beide parochiebesturen vaardigt daarvoor uit eigen midden twee personen af, waaronder de vice-voorzitters van de parochiebesturen.
2. De afzonderlijke leden van het besturenoverleg ontvangen bij de aanvang van hun taak een bevestiging van de bisschop betreffende hun lidmaatschap van het besturenoverleg.
3. De door de bisschop benoemde pastoor ⁴ in het samenwerkingsverband is de voorzitter van het besturenoverleg en als zodanig lid van het besturenoverleg.
De vice-voorzitters van de beide parochiebesturen treden bij toerbeurt als vice-voorzitter van het besturenoverleg op. Zij nemen telkens voor een periode van twee jaar het vice-voorzitterschap van het besturenoverleg op zich.
4. Het besturenoverleg kiest uit eigen midden een secretaris.
5. De leden van het besturenoverleg vervullen hun functie voor een periode van vier jaar. Deze periode kan slechts eenmaal terstond verlengd worden. De leden treden af volgens een op te stellen rooster van aftreden, dat door beide parochiebesturen moet worden goedgekeurd. De secretaris van het besturenoverleg laat jaarlijks aan de bisschop weten hoe het besturenoverleg is samengesteld.
6. Indien de pastoor het teamleiderschap heeft gedelegeerd aan een ander lid van het pastoraal team, dan neemt dit teamlid als adviseur deel aan de vergaderingen van het besturenoverleg.
7. Het besturenoverleg vergadert tenminste driemaal per jaar en verder zo dikwijls de voorzitter een vergadering noodzakelijk acht.

⁴ Als in het pastoraal team meerdere priesters in solidum als pastoor benoemd zijn, wordt de pastoor die als moderator benoemd is de voorzitter van het besturenoverleg.

8. Ten aanzien van de in deze overeenkomst omschreven afspraken wordt aan het besturenoverleg door beide parochiebesturen volmacht verleend tot het nemen van besluiten, nadat de parochiebesturen over de te nemen besluiten zijn gehoord. De besluiten van het besturenoverleg zijn voor de parochies bindend.
9. Besluitvorming in het besturenoverleg geschiedt zoveel als mogelijk is op basis van consensus. Blijkt consensus niet te kunnen worden bereikt en duldt de besluitvorming geen uitstel, dan wordt besloten door de absolute meerderheid van de aanwezige bestuursleden. Is uitstel wel mogelijk, dan wordt na een maand een nieuwe vergadering gehouden, waarin besloten wordt door de absolute meerderheid van de aanwezige bestuursleden.

Artikel 3 Pastorale beroepskrachten

1. Voor beide parochies is per (dd-mm-jjjj) één gezamenlijk team van pastorale beroepskrachten beschikbaar, bestaande uit
Wijzigingen in de formatie worden vastgesteld door de bisschop van Breda.
2. Wat betreft de verdere ontwikkeling van de formatie wordt, conform het diocesaan beleid inzake normatief begroten, ervan uitgegaan, dat beide parochies ieder 45% van hun inkomsten beschikbaar stellen voor de kosten van het pastoraal personeel, inclusief de kosten voor huishouding en huisvesting van de priesters en de ongehuwde diakens en de kosten van een eventuele teamassistent.
3. Het bestuur van de parochie A zal met ingang van (dd mm jjjj) als (pseudo)werkgever voor het pastoraal team fungeren. Het bestuur van de parochie A zal die besluiten met betrekking tot dat werkgeverschap uitvoeren, welke door het besturenoverleg genomen zijn.
4. Het bestuur van de parochie A zal de bestuurlijke taken die uit dit werkgeverschap voortvloeien feitelijk uitvoeren op basis van jaarlijkse afspraken door het besturenoverleg over de inzet van de pastorale beroepskrachten in het samenwerkingsverband en in de parochies en over de financiële bijdragen die de afzonderlijke parochies daarvoor leveren.
Besluiten die verband houden met de honorering en de rechtspositie van de pastorale beroepskrachten worden, met in achtneming van de diocesane regelingen ter zake, door het besturenoverleg genomen en door het bestuur van de parochie A uitgevoerd.

De werkgeverszorg voor het personeel (bijvoorbeeld welzijns gesprekken of begeleiding bij ziekte) wordt vanuit het besturenoverleg gerealiseerd.

5. Benoeming van pastorale beroepskrachten geschiedt conform de vigerende regelingen.
Het besturenoverleg van het samenwerkingsverband is voor de bisdomleiding en de dekenale leiding gesprekspartner als het gaat over vacatures in het pastoraal team en over het ontslag of de aanstelling van beroepskrachten.

Artikel 4 Andere beroepskrachten in de beide parochies

1. Besluiten die verband houden met een eventuele aanstelling van gehonoreerde huishoudelijke ondersteuning voor de priester(s) en ongetrouwde diaken(s) van beide parochies worden, na goedkeuring door het bisdom, door het besturenoverleg genomen.
De personeelskosten van deze huishoudelijke ondersteuning vormen een onderdeel van de norm van 45% voor pastoraal personeel.
Het bestuur van parochie A zal als werkgever voor het huishoudelijk personeel fungeren.
2. Besluiten die verband houden met een eventuele aanstelling van een teamassistent voor het pastoraal team worden, na goedkeuring door het bisdom, door het besturenoverleg genomen. De personeelskosten van de teamassistent vormen een onderdeel van de norm van 45% voor pastoraal personeel.
Het bestuur van parochie A zal als werkgever voor de teamassistent fungeren.
3. Besluiten die verband houden met een eventuele aanstelling van andere gehonoreerde medewerkers voor een van de twee parochies worden, na overleg met het besturenoverleg en met inachtneming van bestaande verplichtingen en de diocesane regelgeving, door het betreffende parochiebestuur genomen. Ditzelfde parochiebestuur treedt voor deze medewerker(s) als werkgever op. De kosten voor deze medewerkers vormen een onderdeel van de norm van 5% voor het overig personeel.

Artikel 5 Pastoraal beleid

1. Na advies te hebben ingewonnen van beide parochiebesturen en, indien aanwezig, de parochieraden, stelt het pastoraal team een pastoraal plan op, dat gericht is op een evenwichtige spreiding van

pastorale zorg over de twee parochies en de aanwezige parochiekernen.

2. Het pastoraal plan zal door het besturenoverleg als uitgangspunt worden genomen voor een gezamenlijk facilitair beleid in het samenwerkingsverband.
3. Het besturenoverleg fungeert voor het pastoraal team als aanspreekpunt voor bestuurlijk overleg met betrekking tot het pastoraal beleid. Jaarlijks vindt er een overleg plaats tussen het besturenoverleg en het pastoraal team waarin het gevoerde pastoraal beleid wordt besproken en waarin wordt gesproken over het pastoraal beleid in het komende jaar. Dit overleg doet niet tekort aan de eigen verantwoordelijkheid van de beroepskrachten voor de inhoud van hun pastoraal functioneren noch aan de verantwoording die zij daarover aan de bisschop verschuldigd zijn.

Artikel 6 Financiën

1. Met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid van ieder van de twee parochiebesturen conform de artikelen 24,1 en 53-60 van het Algemeen reglement voor het bestuur van een parochie, verplichten de parochiebesturen zich tot een gezamenlijk financieel beleid om de in deze samenwerkingsovereenkomst genoemde pastorale doelstellingen te kunnen verwerkelijken.
2. De parochies dragen zorg voor de financiële middelen van de samenwerking. Voor de kosten van de leden van het pastoraal team wordt conform het diocesaan beleid inzake normatief begroten, te weten 45% van de jaarlijkse inkomsten, voor de bekostiging van de pastorale beroepskrachten (inclusief huisvestingskosten van de priesters en de eventuele teamassistent) gereserveerd. De in nader overleg overeengekomen kosten van gezamenlijke pastorale programma's worden op dezelfde wijze, naar evenredigheid, verrekend. Conform het diocesaan beleid inzake normatief begroten is hiervoor 10% van de jaarinkomsten van de parochie beschikbaar.
3. Parochie B betaalt per kwartaal een zodanig voorschot aan parochie A dat zij aan haar betalingsverplichting jegens de in dienst zijnde personen stipt kan voldoen.
4. De beide parochies stemmen hun financieel beleid op elkaar af.
5. De beide parochies zullen op een vergelijkbare wijze inkomsten verwerven. Ze hanteren dezelfde tarieven voor parochianen, waarbij de tarieven die door het bisdom van Breda gesteld zijn, leidend zijn. Om de inkomstenpositie van de parochies te verbeteren komen ze

onder andere tot een gezamenlijke opzet van de Actie Kerkbalans.

Artikel 7 Gebouwen

1. Het beheer en de exploitatie van de tot de beide parochies behorende gebouwen behoort niet tot de verantwoordelijkheid van het besturenoverleg, maar blijft de verantwoordelijkheid van de afzonderlijke parochiebesturen. Conform het diocesaan beleid inzake normatief begroten is hiervoor 25% van de jaarinkomsten van de parochie beschikbaar.
2. In het besturenoverleg wordt overleg gepleegd en worden zo nodig afspraken gemaakt over de wijze waarop de in het samenwerkingsverband beschikbare gebouwen zo goed mogelijk kunnen worden aangewend voor de realisering van de pastorale doelstellingen waartoe deze overeenkomst wordt aangegaan.
3. De beide parochies stemmen hun beleid met betrekking tot de gebouwen op elkaar af.

Artikel 8 Verdere bepalingen

1. Alvorens zij in werking kan treden, heeft deze samenwerkingsovereenkomst de goedkeuring van de bisschop van Breda.
2. De samenwerkingsovereenkomst gaat in op (dd-mm-jjjj) en is geldig voor onbepaalde tijd.
3. Eenmaal in de twee jaar zal een commissie uit beide parochiebesturen onder leiding van de deken of dekenaal coördinator van het dekenaat de werking van de samenwerkingsovereenkomst evalueren.
4. Tot eventuele wijzigingen in de bepalingen van deze overeenkomst moet door beide parochiebesturen worden besloten. Alvorens deze in werking kunnen treden, behoeven zij de goedkeuring van de bisschop van Breda.

Ondertekening

Deze overeenkomst is op (dd mm jjjj) in drievoud opgemaakt en ondertekend door de pastoor en de wettelijke vertegenwoordigers van de afzonderlijke parochies:

parochie A

gevolmachtigd vice-voorzitter

secretaris

parochie B

gevolmachtigd vice-voorzitter

secretaris

Pastoor van de parochie A en de parochie B

Door mij gezien en goedgekeurd

Breda,

Mgr. dr. J.H.J. van den Hende
Bisschop van Breda

Bijlage 1: Model reglement voor een parochiekerncommissie

Parochies in het bisdom van Breda vormen nieuwe parochies, onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van één nieuw parochiebestuur.

In de nieuwe parochie blijven voormalige parochies als parochiekernen bestaan. Een deel van de activiteiten van de nieuwe parochie zal zich in en rond de parochiekernen afspelen.

Voor de goede uitvoering van deze activiteiten moeten praktische en organisatorische voorwaarden worden gerealiseerd. De zorg daarvoor kan het parochiebestuur van de nieuwe parochie opdragen aan een of meer parochiekerncommissies, die namens het bestuur zorg dragen voor praktische organisatie en beheerstaken in de parochiekernen. De kerkrechtelijke basis voor de oprichting van een parochiekerncommissie is gelegen in artikel 49.1 van het Algemeen reglement voor het bestuur van een parochie, waarin aan een parochiebestuur de mogelijkheid wordt geboden om commissies op te richten waaraan de uitvoering van enkele van zijn taken wordt toevertrouwd.

Deze commissies kunnen van nadere voorschriften worden voorzien. Het parochiebestuur kan voor het functioneren van de parochiekerncommissies die het beheer in een parochiekern verzorgen een reglement vaststellen (cf artikel 49.3 ARBP). Hieronder is een model voor een dergelijk reglement opgenomen.

Iedere parochie kan beschikken over één of meer parochiekerncommissies: één per parochiekern of voor meer parochiekernen samen één en dezelfde parochiekerncommissie. Door het bestuur wordt dit nader bepaald.

1 Begrippen

- 1.1 De **parochie** is een bepaalde gemeenschap van katholieken, in een bisdom duurzaam opgericht, waarover de herderlijke zorg, onder het gezag van een bisschop, aan een pastoor als haar eigen herder toevertrouwd wordt (canon 515.1 CIC). De parochie is een publieke kerkelijk rechtspersoon in de zin van canon 116 CIC, die krachtens een wettige oprichting van rechtswege rechtspersoonlijkheid bezit (canon 515.3), welke ingevolge artikel 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek als zodanig is erkend naar Nederlands recht.
- 1.2 De **pastoor** is een priester en de eigen herder van de hem toevertrouwde parochie. Hij oefent de pastorale zorg over de hem toevertrouwde gemeenschap uit onder het gezag van de bisschop, tot

wiens deel aan het dienstwerk van Christus hij geroepen is, om voor die gemeenschap de verkondigingstaak, de heiligingstaak en de bestuurstaak uit te oefenen, ook met medewerking van andere priesters of diakens en met hulp van leken volgens het recht.

- 1.3 Het **bestuur** is het bestuur van de parochie X, dat bestaat uit een door de bisschop vastgesteld aantal parochianen en de pastoor van de parochie die de voorzitter van het bestuur is. Het bestuur bestuurt de parochie voor zover het betreft het parochieel vermogen en de zorg voor een doelmatige aanwending daarvan ten bate van de parochie, met inachtneming van het kerkelijk recht en hetgeen de bisschop daarover bepaalt.
- 1.4 Het **pastoraal team** is de door de bisschop als zodanig benoemde groep personen die, onder leiding van de pastoor, gezamenlijk verantwoordelijkheid draagt voor het pastoraat in de parochie(s) waarin zij zijn benoemd.
- 1.5 Het **Algemeen Reglement** (verder: ARBP) is het ‘Algemeen reglement voor het bestuur van een parochie’ zoals dat door de bisschoppen in Nederland is vastgesteld en dat het bestuur van de parochie regelt. Het ARBP geldt als het statuut van iedere parochie, waarin bestuurlijke en vermogensrechtelijke regelingen zijn vastgelegd.
- 1.6 De **pastoraatsgroep** is een bijzondere werkgroep in het samenwerkingsverband, waarin parochianen, onder eindverantwoordelijkheid van de pastoor, samen met de door de bisschop benoemde pastorale beroepskrachten en met in achtneming van ieders bevoegdheden, meewerken in de uitoefening van de pastorale zorg.
- 1.7 Het **samenwerkingsverband** is een door de bisschop aangewezen verband van parochies waarin één pastoraal team werkzaam is en waarin (voormalige) parochies maximaal samenwerken. Deze parochies sluiten daartoe een samenwerkingsovereenkomst.
- 1.8 Het **besturenoverleg** is het overleg van de besturen van de afzonderlijke parochies in een samenwerkingsverband dat zorg draagt voor de naleving van de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst.
- 1.9 De **parochiekern** is een deelgemeenschap van een parochie waarin en waarvoor een gedeelte van het parochieel pastoraal programma wordt gerealiseerd.
- 1.10 De **parochiekerncommissie** is de door het parochiebestuur benoemde groep parochianen (niet zijnde leden van het pastoraal team) die, namens het parochiebestuur, zorg draagt voor praktische organisatie en beheerstaken in een of meer parochiekernen.

- 1.11 De **parochieraad** is een adviesraad in de parochie waarin parochianen, samen met hen die krachtens hun ambt in de parochie deelhebben aan de pastorale zorg, aan de behartiging van de pastorale activiteiten hun hulp verlenen door de pastoor en het pastoraal team te adviseren over het pastoraal beleid.

2 Oprichting en samenstelling

- 2.1 Het parochiebestuur kan conform artikel 49 van het ARBP besluiten tot het oprichten van één of meer commissies in de parochie, waaraan het een deel van zijn bestuurstaken opdraagt: de praktische organisatie en beheerstaken in een parochiekern. Een commissie met een dergelijke opdracht wordt een parochiekerncommissie genoemd. Een parochiekerncommissie wordt in de regel opgericht voor één parochiekern; ze kan ook worden opgericht voor meerdere parochiekernen samen.
- 2.2 Een parochiekerncommissie vervult haar taken in opdracht en onder verantwoordelijkheid van het parochiebestuur.
- 2.3 Een parochiekerncommissie bestaat uit minimaal drie en maximaal vijf leden.
- 2.4 De leden van de parochiekerncommissie zijn parochiaan en zijn betrokken bij de gemeenschap van de betreffende parochiekern(en).
- 2.5 De leden van een parochiekerncommissie worden door het parochiebestuur benoemd voor een termijn van vier jaar. De leden kunnen slechts eenmaal terstond voor een tweede termijn van vier jaar benoemd worden.
De benoeming van de leden van de parochiekerncommissie gebeurt schriftelijk, met een door het bisdom ontworpen formulier. Het parochiebestuur stuurt een afschrift van deze benoeming aan de dekenale leiding.
- 2.6 Iedere parochiekerncommissie kiest uit haar midden een voorzitter, een secretaris en een kasbeheerder.

3 Beëindiging lidmaatschap

- 3.1 Het parochiebestuur kan één of meer leden van de parochiekerncommissie, dan wel de hele parochiekerncommissie voortijdig van haar taken ontheffen en nieuwe leden benoemen. Dit dient evenwel met redenen omkleed en met de betreffende leden gecommuniceerd te zijn, voordat dit besluit genomen wordt.
- 3.2 De betreffende leden van de parochiekerncommissie kunnen over dit besluit in beroep gaan bij de bisschop van Breda. Deze zal na een onderzoek der feiten, een bindend besluit nemen.

4 Taken en werkwijze

4.1 De parochiekerncommissie organiseert, beheert en onderhoudt de gebouwen en middelen die het parochiebestuur beschikbaar stelt om in de betreffende parochiekern activiteiten te doen plaatsvinden. Het betreft hierbij met name:

- a. Het aansturen, coördineren van en het toezicht houden op degenen die belast zijn met:
 - het openstellen van de (kerk)gebouwen voor geplande activiteiten, de ontvangst van personen en groepen en het ordelijk gebruik van de (kerk)gebouwen (kosters, beheerders, receptiemedewerkers),
 - het zorg dragen voor het schoonhouden en het klein onderhoud van de (kerk)gebouwen,
 - het incasseren en administreren van gelden die in de parochiekern binnen komen (collectes, misintenties, kaarsengeld, e.d.),
 - hulp aan het parochiebestuur bij ledenadministratie en geldwerving,
 - het transport van goederen tussen de parochiekernen en/of een centraal parochieadres.
- b. Het zorg dragen voor de aanschaf van materialen en middelen voor de pastorale activiteiten op de locatie en het klein onderhoud van de (kerk)gebouwen, indien daar niet op parochieel niveau in voorzien is.
- c. Het signaleren van mankementen en gebreken aan de gebouwen en hierover rapporteren en adviseren aan het parochiebestuur.
- d. Gevraagd en ongevraagd adviseren van het parochiebestuur inzake (groot) onderhoud van de (kerk)gebouwen.
- e. Namens het parochiebestuur erop toezien dat onderhoudswerkzaamheden door derden volgens afspraak verlopen en hierover rapporteren aan het parochiebestuur.

4.2 De parochiekerncommissie draagt zorg voor de facilitaire ondersteuning van het vrijwilligerskader, werkgroepen en commissies die bij de parochiekern betrokken zijn, binnen de kaders van het vrijwilligersbeleid zoals dat door het parochiebestuur gehanteerd wordt. Daarbij gaat het ook om:

- zorg dragen voor een goed werkklimaat en onderlinge communicatie in de eigen parochiekern;
- zorg dragen voor de continuïteit van de organisatie door de aanwezigheid van voldoende vrijwilligers;

- het organiseren van werkzaamheden van vrijwilligers op diverse terreinen in de parochiekern, zoals: noodzakelijke plaatselijke administratie, beheer en onderhoud van gebouwen, tuinen, terreinen en begraafplaatsen;
 - het scheppen van voorwaarden voor specifieke activiteiten van de parochiekern (bijvoorbeeld het patroonsfeest van de eigen kerk).
- 4.3 Voor het uitoefenen van haar taken komt de parochiekerncommissie minimaal tien keer per jaar in vergadering bijeen.
- a. De voorzitter en/of de secretaris roept de vergadering bijeen en draagt zorg voor een agenda. De leden dienen deze agenda minimaal twee dagen voor de vergadering in hun bezit te hebben. Desgewenst kan een lid van het parochiebestuur een vergadering van de parochiekerncommissie bijwonen.
 - b. De secretaris draagt zorg voor een verslaglegging van de vergadering.
 - c. De secretaris draagt zorg voor de archivering van verslagen en bijbehorende stukken en verzorgt de informatieoverdracht richting parochiebestuur.
 - d. Het parochiebestuur heeft recht op inzage in de verslagen en bijbehorende stukken.
 - e. Besluiten binnen de eigen competentie zijn geldig wanneer minimaal drie leden van de parochiekerncommissie instemmen met een voorstel.
 - f. Geschillen en conflicten worden ter beoordeling aan het parochiebestuur voorgelegd, die vervolgens een bindende uitspraak doet, dan wel oplossingen aandraagt om een conflict in der minne te schikken.
- 4.4 Jaarlijks evalueert de parochiekerncommissie haar functioneren, in het bijzijn van een afvaardiging van het parochiebestuur, waaronder de pastoor als de voorzitter van het parochiebestuur.
- 4.5 Minimaal een keer per jaar is er een overleg tussen een afvaardiging van het parochiebestuur, waaronder de pastoor, en de voorzitters van de parochiekerncommissies.
- 4.6 De parochiekerncommissie verricht haar taken in nauw overleg en in afstemming met het pastoraal team.
- 5 Budget**
- 5.1 Jaarlijks stelt het parochiebestuur per parochiekern een budget vast dat ter beschikking wordt gesteld aan de parochiekerncommissie.

- 5.2 Om over dit budget te kunnen beschikken, dient de parochiekerncommissie in de maand oktober een begroting in bij het parochiebestuur.
- 5.3 Deze begroting heeft goedkeuring van het parochiebestuur en wordt opgenomen in de totale begroting van de parochie.
- 5.4 Op grond van de goedgekeurde begroting wordt het budget bij wijze van voorschot ter beschikking gesteld aan de parochiekerncommissie.
- 5.5 Het budget wordt beheerd door de kasbeheerder van de parochiekerncommissie, die een administratie ter zake bijhoudt. Eens per kwartaal rapporteert de kasbeheerder aan de overige leden van de parochiekerncommissie over de inkomsten en uitgaven.
- 5.6 De parochiekerncommissie kan geen uitgaven doen die niet op de begroting staan. In voorkomende gevallen dient de parochiekerncommissie een verzoek in bij het parochiebestuur.

6 Rekening en verantwoording

- 6.1 Jaarlijks in de maand februari legt de parochiekerncommissie rekening en verantwoording af aan het parochiebestuur.
- 6.2 De goedgekeurde rekening en verantwoording van de parochiekerncommissie wordt opgenomen in de jaarrekening van de parochie, zoals die vóór 1 mei aan de bisschop dient te worden gezonden.

7 Slotbepalingen

- 7.1 Dit reglement voor de parochiekerncommissie wordt geacht niet in strijd te zijn met het Algemeen reglement voor het bestuur van een parochie.
- 7.2 Dit reglement is voor alle parochiekerncommissies binnen één parochie gelijkloidend.
- 7.3 Het parochiebestuur is bevoegd om aanvullingen dan wel wijzigingen op dit huishoudelijk reglement te maken.
- 7.4 Ter kennisgeving wordt een afschrift van dit reglement met eventuele aanvulling en wijzigingen aan de bisschop van Breda gestuurd.

Dit reglement is van toepassing voor de parochiekerncommissies in de parochie ... te ...

Voor de volgende parochiekernen is door het parochiebestuur een parochiekerncommissie benoemd:

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
- ...

Vastgesteld in de vergadering van het parochiebestuur op ... te ...

Modelformulier benoeming lid parochiekerncommissie

Het parochiebestuur van de parochie te

heeft dhr/mw (voornamen) (naam)

..... (adres)

..... (woonplaats)

voor een eerste / tweede aansluitende termijn benoemd tot lid van de parochiekerncommissie van de parochiekern

Deze benoeming gaat in op (datum) en duurt tot (datum).

Met deze benoeming bestaat de parochiekerncommissie van de parochiekern uit de volgende personen:

1, aftredend op

2, aftredend op

3, aftredend op

4, aftredend op

5, aftredend op

Plaats:

Datum:

.....

Gevolmachtigd vicevoorzitter parochiebestuur

.....

Secretaris parochiebestuur

Het parochiebestuur stuurt dit formulier aan het benoemde lid van de parochiekerncommissie. Een afschrift wordt gezonden aan de parochiekerncommissie en aan de dekenale leiding. In het archief van de parochie wordt een afschrift bewaard.

Bijlage 2: Normen voor een parochieraad (pastorale raad) in het bisdom van Breda

Parochies in het bisdom van Breda gaan intensief samenwerken in 21 samenwerkingsverbanden. Daarbij worden nieuwe parochies gevormd, onder leiding van één pastoor en één pastoraal team, en onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van één nieuw parochiebestuur. In de nieuwe parochie blijven de voormalige parochies als parochiekernen bestaan. Een deel van de pastorale en parochiële activiteiten van de nieuwe parochie zal zich in en rond de parochiekernen afspelen.

Om de opbouw van de nieuwe parochie te bevorderen en om de betrokkenheid tussen parochiekernen en parochianen in de nieuwe parochie en tussen parochianen en de pastorale beroepskrachten te versterken kan in de nieuwe parochie een parochieraad worden opgericht. De parochieraad adviseert de pastoor en het pastoraal team over het pastoraal beleid. Ze wordt opgericht volgens artikel 38 van het Algemeen reglement voor het bestuur van een parochie, waarin staat dat een pastorale raad kan worden opgericht, waarvan de pastoor de leiding heeft en waarin christengelovigen samen met hen die krachtens hun ambt in de parochie deelhebben aan de pastorale zorg, aan de behartiging van de pastorale activiteiten hun hulp verlenen (cf. can. 536, § 1). De pastorale raad bezit slechts raadgevende stem en valt onder de door de diocesane bisschop vastgestelde normen (cf. can. 536 § 2).

Onderstaande regeling reikt de normen aan die door de bisschop van Breda zijn vastgesteld voor de pastorale raad in parochies van het bisdom van Breda. Deze pastorale raad wordt in het vervolg van deze bijlage ‘parochieraad’ genoemd.

Het Algemeen Reglement (ARBP) maakt een pastorale raad in de specifieke vorm van een parochievergadering mogelijk. Het bisdom van Breda kiest echter voor de algemene vorm van de pastorale raad, wiens opdracht zich concentreert op de ondersteuning van en de advisering met betrekking tot de pastorale activiteiten. Met het vaststellen van deze normen is de pastorale raad in deze algemene vorm de voorgeschreven vorm van een pastorale raad voor nieuwe parochies in het bisdom van Breda.

Parochies waarin een parochievergadering functioneert vragen de bisschop om de parochievergadering op te heffen en over te gaan tot een parochieraad. Zij kunnen bij uitzondering de bisschop schriftelijk en gemotiveerd verzoeken om de parochievergadering te mogen behouden. Zo'n verzoek dient vergezeld te gaan van het positief advies van de pastoor.

1 Begrippen

- 1.1 De **parochie** is een bepaalde gemeenschap van katholieken, in een bisdom duurzaam opgericht, waarover de herderlijke zorg, onder het gezag van een bisschop, aan een pastoor als haar eigen herder toevertrouwd wordt (canon 515.1 CIC). De parochie is een publieke kerkelijk rechtspersoon in de zin van canon 116 CIC, die krachtens een wettige oprichting van rechtswege rechtspersoonlijkheid bezit (canon 515.3), welke ingevolge artikel 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek als zodanig is erkend naar Nederlands recht.
- 1.2 De **pastoor** is een priester en de eigen herder van de hem toevertrouwde parochie. Hij oefent de pastorale zorg over de hem toevertrouwde gemeenschap uit onder het gezag van de bisschop, tot wiens deel aan het dienstwerk van Christus hij geroepen is, om voor die gemeenschap de verkondigingstaak, de heiligingstaak en de bestuurstaak uit te oefenen, ook met medewerking van andere priesters of diakens en met hulp van leken volgens het recht.
- 1.3 Het **bestuur** is het bestuur van de parochie X, dat bestaat uit een door de bisschop vastgesteld aantal parochianen en de pastoor van de parochie die de voorzitter van het bestuur is. Het bestuur bestuurt de parochie voor zover het betreft het parochieel vermogen en de zorg voor een doelmatige aanwending daarvan ten bate van de parochie, met inachtneming van het kerkelijk recht en hetgeen de bisschop daarover bepaalt.
- 1.4 Het **pastoraal team** is de door de bisschop als zodanig benoemde groep personen die, onder leiding van de pastoor, gezamenlijk verantwoordelijkheid draagt voor het pastoraat in de parochie(s) waarin zij zijn benoemd.
- 1.5 Het **Algemeen Reglement** (verder: ARBP) is het ‘Algemeen reglement voor het bestuur van een parochie’ zoals dat door de bisschoppen in Nederland is vastgesteld en dat het bestuur van de parochie regelt. Het ARBP geldt als het statuut van iedere parochie, waarin bestuurlijke en vermogensrechtelijke regelingen zijn vastgelegd.
- 1.6 De **pastoraatsgroep** is een bijzondere werkgroep in het samenwerkingsverband, waarin parochianen, onder eindverantwoordelijkheid van de pastoor, samen met de door de bisschop benoemde pastorale beroepskrachten en met in achtneming van ieders bevoegdheden, meewerken in de uitoefening van de pastorale zorg.
- 1.7 Het **samenwerkingsverband** is een door de bisschop aangewezen verband van parochies waarin één pastoraal team werkzaam is en

- waarin (voormalige) parochies maximaal samenwerken. Deze parochies sluiten daartoe een samenwerkingsovereenkomst.
- 1.8 Het **besturenoverleg** is het overleg van de besturen van de afzonderlijke parochies in een samenwerkingsverband dat zorg draagt voor de naleving van de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst.
- 1.9 De **parochiekern** is een deelgemeenschap van een parochie waarin en waarvoor een gedeelte van het parochieel pastoraal programma wordt gerealiseerd.
- 1.10 De **parochiekerncommissie** is de door het parochiebestuur benoemde groep parochianen (niet zijnde leden van het pastoraal team) die, namens het parochiebestuur, zorg draagt voor praktische organisatie en beheerstaken in een of meer parochiekernen.
- 1.11 De **parochieraad** is een adviesraad in de parochie waarin parochianen, samen met hen die krachtens hun ambt in de parochie deelhebben aan de pastorale zorg, aan de behartiging van de pastorale activiteiten hun hulp verlenen door de pastoor en het pastoraal team te adviseren over het pastoraal beleid.

2 Taak

- 2.1 De parochieraad verleent hulp aan de behartiging van de pastorale activiteiten in de parochie door de pastoor en de overige leden van het pastoraal team te adviseren over het pastoraal beleid in de parochie.
- 2.2 De raad beoogt de betrokkenheid in de parochie van parochianen en parochiekernen op elkaar te versterken. Ze bevordert de band tussen de parochie en het bisdom en tussen de parochie en de samenleving waarin de parochie functioneert.

3 Oprichting

- 3.1 Op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de pastoor en het parochiebestuur kan de bisschop toestemming geven aan de pastoor en het parochiebestuur om in de parochie een parochieraad op te richten.
- 3.2 Met de toestemming van de bisschop worden de bepalingen en normen voor een pastorale raad in het bisdom van Breda, zoals door de bisschop vastgesteld, van kracht voor de parochie en de parochieraad in de betreffende parochie.

4 Samenstelling

- 4.1 Het aantal leden van de parochieraad bedraagt minimaal 15 en maximaal 25 leden. Het exacte aantal wordt vastgesteld door de pastoor, na advies van parochiebestuur en pastoraal team.
- 4.2 De leden van het pastoraal team zijn qualitate qua lid van de parochieraad. Als in het samenwerkingsverband een pastoraatsgroep is opgericht, zijn parochianen die lid zijn van de pastoraatsgroep qualitate qua lid van de parochieraad. Ook de vicevoorzitter van het parochiebestuur, mits als zodanig door de bisschop benoemd, is qualitate qua lid van de parochieraad.
- 4.3 De overige leden van de parochieraad zijn parochiaan van de parochie.
- 4.4 De samenstelling van de parochieraad dient zodanig te zijn, dat vanuit elke parochiekern minstens één parochiaan lid is van de parochieraad, en dat de parochiekernen evenredig vertegenwoordigd zijn in de parochieraad. Het verdient voorkeur dat naast kernvrijwilligers ook andere parochianen lid zijn van de raad, en dat rekening wordt gehouden met een spreiding van leeftijden bij de samenstelling van de raad.
- 4.5 Rekening houdend met het bovenstaande stelt de pastoor een lijst op van kandidaatleden voor de parochieraad, gehoord hebbend de parochiekerncommissies, het pastoraal team en het parochiebestuur. Kandidaten worden door of namens de pastoor uitgenodigd om toe te treden tot de parochieraad. Bij vacatures in de raad volgt de pastoor dezelfde procedure.
- 4.6 Als de kandidaten, onder 4.5 genoemd, toetreden tot de parochieraad, dan geldt hun lidmaatschap voor een periode van vier jaar. Hun lidmaatschap kan slechts éénmaal terstond met periode van vier jaar worden verlengd.
- 4.7 De pastoor, of namens hem de secretaris van het parochiebestuur, bevestigt schriftelijk het lidmaatschap van de parochieraad. Het secretariaat van het parochiebestuur houdt een overzicht bij van de leden van de raad en hun zittingstermijnen.

5 Werkwijze

- 5.1 De pastoor is de voorzitter van de parochieraad. Hij roept de parochieraad bijeen. De gespreksleiding kan de pastoor toevertrouwen aan de vicevoorzitter van het parochiebestuur of aan een ander lid van de parochieraad. De parochieraad wijst uit haar midden een secretaris aan die zorg draagt voor de verslaglegging van de vergadering.

- 5.2 De parochieraad komt minimaal twee keer per jaar bij elkaar. Van elke vergadering wordt een verslag opgemaakt, dat na vaststelling wordt bewaard in het archief van de parochie.
- 5.3 De parochieraad bespreekt met de pastoor en het pastoraal team het in de parochie gevoerde pastoraal beleid en de voornemens met betrekking tot het pastoraal beleid, om te komen tot een advies hierover aan de pastoor en het pastoraal team. De verantwoordelijkheid voor de vaststelling en de uitvoering van het pastoraal beleid blijft voorbehouden aan de pastoor. De pastoor en het pastoraal team zien er op toe dat de leden van de parochieraad zodanig geïnformeerd worden dat zij hun taak goed kunnen vervullen.
- 5.4 De leden van de parochieraad informeren elkaar over belangrijke ontwikkelingen in de parochie en de parochiekernen. Zij bevorderen zo de opbouw van de ene parochie en de onderlinge betrokkenheid van parochianen en parochiekernen binnen de parochie.
- 5.5 De leden van de parochieraad informeren elkaar over belangrijke ontwikkelingen in het bisdom, in naburige parochies en in de samenleving. Met name de pastoor draagt zorg voor de goede informatie uit bisdom en wereldkerk. De parochieraad bevordert zo de band van de parochie, binnen het geheel van bisdom en wereldkerk, en de samenleving.
- 5.6 De parochieraad verricht haar taak in goede afstemming met andere gremia in de parochie, zoals het parochiebestuur, het pastoraal team en de pastoraatsgroep. Naast de pastoor en de vicevoorzitter kunnen enkele leden van het parochiebestuur de vergadering van de parochieraad bijwonen met adviserende stem.
- 5.7 De parochieraad zal streven naar consensus en deze indien gewenst door een stemming bevestigen. Een besluit behoeft om geldig te zijn de instemming van een meerderheid van twee derden van de aanwezige leden en de instemming van de pastoor. In een vergadering waarin niet meer dan de helft van het aantal leden aanwezig is kunnen geen besluiten worden genomen.
- 5.8 Stemgerechtigd is elk lid van de parochieraad.
- 5.9 De vergaderingen van de parochieraad zijn, tenzij de pastoor anders besluit, openbaar. Parochianen mogen vergaderingen van de parochieraad bijwonen, en desgevraagd hun mening verwoorden.
- 5.10 De parochieraad informeert via de geëigende parochiemediën de parochianen over haar vergaderingen.

6 Goede verhoudingen

- 6.1 De pastoor, de leden van het pastoraal team en de overige leden van de parochieraad dienen met inachtneming van ieders verantwoordelijkheid samen te werken aan de taak van de parochieraad.
- 6.2 Indien de samenwerking naar de mening van de betrokkenen verstoord is, dient door of onder leiding van de pastoor in der minne een oplossing te worden nagestreefd. Daarbij worden de standpunten over en weer schriftelijk gemotiveerd. Indien dat niet tot een oplossing leidt, leggen de pastoor en leden van de raad afzonderlijk danwel gezamenlijk het geschil schriftelijk aan de bisschop voor.

7 Agendacommissie

- 7.1 Ten behoeve van het goede functioneren van de parochieraad kan een agendacommissie worden opgericht.
- 7.2 De agendacommissie wordt gevormd door de pastoor van de parochie, de secretaris van de parochieraad, een lid van de parochieraad en de vicevoorzitter van het parochiebestuur. De pastoor kan zich in de agendacommissie laten vertegenwoordigen door een ander lid van het pastoraal team.
- 7.3 De agendacommissie bereidt de vergaderingen van de parochieraad voor, onder andere door het opstellen van een vergaderagenda en door de zorg voor andere praktische zaken. De agendacommissie ziet toe op de goede afhandeling van afspraken en besluiten van de parochieraad.

Bijlage 3: Regeling voor een pastoraatsgroep in het bisdom van Breda

Inleiding

Het bisdom van Breda heeft 21 samenwerkingsverbanden aangewezen als verbanden waarin parochies maximaal samenwerken op de beleidsterreinen *Geloof, Pastoraat, Personeel, Financiën, Gebouwen* en *Besturen*. In elk van de verbanden behartigt één pastoraal team onder leiding van één pastoor de pastorale zorg, vanuit een gezamenlijk pastoraal beleidsplan voor het gehele samenwerkingsverband. Een samenwerkingsverband kan uit één of twee parochies bestaan.

Op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de pastoor en het pastoraal team, voorzien van de positieve adviezen van het parochiebestuur dan wel de parochiebesturen in het samenwerkingsverband en van de dekenale leiding, kan de bisschop toestemming verlenen om een pastoraatsgroep op te richten welke met de pastorale beroepskrachten mee zal werken in de uitoefening van de pastorale zorg.

Met de toestemming van de bisschop wordt de onderstaande regeling voor een pastoraatsgroep van kracht. Deze regeling komt in de plaats van het Voorlopig Statuut voor de pastoraatsgroep in het bisdom van Breda, dat in 1992 werd vastgesteld.

Regeling voor een pastoraatsgroep in het bisdom van Breda

Begrippen

- 1.1 De **parochie** is een bepaalde gemeenschap van katholieken, in een bisdom duurzaam opgericht, waarover de herderlijke zorg, onder het gezag van een bisschop, aan een pastoor als haar eigen herder toevertrouwd wordt (canon 515.1 CIC). De parochie is een publieke kerkelijk rechtspersoon in de zin van canon 116 CIC, die krachtens een wettige oprichting van rechtswege rechtspersoonlijkheid bezit (canon 515.3), welke ingevolge artikel 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek als zodanig is erkend naar Nederlands recht.
- 1.2 De **pastoor** is een priester en de eigen herder van de hem toevertrouwde parochie. Hij oefent de pastorale zorg over de hem toevertrouwde gemeenschap uit onder het gezag van de bisschop, tot wiens deel aan het dienstwerk van Christus hij geroepen is, om voor die gemeenschap de verkondigingstaak, de heiligingstaak en de

- bestuurstaak uit te oefenen, ook met medewerking van andere priesters of diakens en met hulp van leken volgens het recht.
- 1.3 Het **bestuur** is het bestuur van de parochie X, dat bestaat uit een door de bisschop vastgesteld aantal parochianen en de pastoor van de parochie die de voorzitter van het bestuur is. Het bestuur bestuurt de parochie voor zover het betreft het parochieel vermogen en de zorg voor een doelmatige aanwending daarvan ten bate van de parochie, met inachtneming van het kerkelijk recht en hetgeen de bisschop daarover bepaalt.
- 1.4 Het **pastoraal team** is de door de bisschop als zodanig benoemde groep personen die, onder leiding van de pastoor, gezamenlijk verantwoordelijkheid draagt voor het pastoraat in de parochie(s) waarin zij zijn benoemd.
- 1.5 Het **Algemeen Reglement** (verder: ARBP) is het ‘Algemeen reglement voor het bestuur van een parochie’ zoals dat door de bisschoppen in Nederland is vastgesteld en dat het bestuur van de parochie regelt. Het ARBP geldt als het statuut van iedere parochie, waarin bestuurlijke en vermogensrechtelijke regelingen zijn vastgelegd.
- 1.6 De **pastoraatsgroep** is een bijzondere werkgroep in het samenwerkingsverband, waarin parochianen, onder eindverantwoordelijkheid van de pastoor, samen met de door de bisschop benoemde pastorale beroepskrachten en met in achtneming van ieders bevoegdheden, meewerken in de uitoefening van de pastorale zorg.
- 1.7 Het **samenwerkingsverband** is een door de bisschop aangewezen verband van parochies waarin één pastoraal team werkzaam is en waarin (voormalige) parochies maximaal samenwerken. Deze parochies sluiten daartoe een samenwerkingsovereenkomst.
- 1.8 Het **besturenoverleg** is het overleg van de besturen van de afzonderlijke parochies in een samenwerkingsverband dat zorg draagt voor de naleving van de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst.
- 1.9 De **parochiekern** is een deelgemeenschap van een parochie waarin en waarvoor een gedeelte van het parochieel pastoraal programma wordt gerealiseerd.
- 1.10 De **parochiekerncommissie** is de door het parochiebestuur benoemde groep parochianen (niet zijnde leden van het pastoraal team) die namens het parochiebestuur zorg draagt voor praktische organisatie en beheerstaken in een of meer parochiekernen.
- 1.11 De **parochieraad** is een adviesraad in de parochie waarin parochianen, samen met hen die krachtens hun ambt in de parochie

deelhebben aan de pastorale zorg, aan de behartiging van de pastorale activiteiten hun hulp verlenen door de pastoor en het pastoraal team te adviseren over het pastoraal beleid.

I Algemeen deel

Artikel 1

Op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de pastoor en de overige leden van het pastoraal team kan de bisschop toestemming om in het betreffende samenwerkingsverband een pastoraatsgroep op te richten. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van het positief advies van het parochiebestuur dan wel de parochiebesturen in een samenwerkingsverband en van de dekenale leiding van het dekenaat waar het samenwerkingsverband onder valt.

Artikel 2

Indien de bisschop deze toestemming verleent, worden daarmee de volgende bepalingen voor het functioneren van de pastoraatsgroep in het samenwerkingsverband van kracht.

II Doel en taken

Artikel 3

De pastoraatsgroep is een bijzondere werkgroep in de parochie(s), waarin parochianen, onder eindverantwoordelijkheid van de pastoor, samen met de door de bisschop benoemde pastorale beroepskrachten, met in achtneming van ieders bevoegdheden, meewerken in de uitoefening van de pastorale zorg.

Artikel 4

De pastoraatsgroep heeft met name een uitvoerende taak. Zij sluit aan bij de eigen opdracht van parochianen om de opbouw van de parochie, persoonlijk en gezamenlijk, te bevorderen. Hierbij horen de volgende deeltaken:

- a. het signaleren en bespreken van pastorale behoeften, noden en wensen;
- b. het voorbereiden en (doen) uitvoeren van pastoraal beleid;
- c. het ontwerpen en helpen opzetten van pastorale projecten en activiteiten;
- d. het ondersteunen en begeleiden van personen en groepen die in en vanuit de parochie actief zijn.

III Samenstelling

Artikel 5

1. De pastoraatsgroep bestaat uit minimaal 5 en maximaal 8 leden.
2. De pastoor en de andere leden van het pastoraal team zijn qualitate qua lid van de pastoraatsgroep.
3. Benoeming van de overige leden van de pastoraatsgroep geschiedt door de bisschop op basis van een schriftelijke voordracht van de pastoor, opgesteld na overleg met het pastoraal team en het parochiebestuur.
4. In de regel zal het aantal parochianen dat lid is van de pastoraatsgroep niet groter zijn dan het aantal pastorale beroepskrachten.
5. Bij de samenstelling van de pastoraatsgroep wordt er naar het mogelijke rekening mee gehouden dat de parochianen-leden van de pastoraatsgroep afkomstig zijn uit de verschillende parochies en/of parochiekernen van het samenwerkingsverband.

Artikel 6

1. Als leden van de pastoraatsgroep zijn benoembaar katholieken die uitmunten door een vast geloof, een rechtschapen levenswandel en een wijs oordeel, en die over passende kwaliteiten en de juiste vorming en toerusting beschikken.
2. De leden van de pastoraatsgroep worden benoemd voor een periode van vier jaar en treden af volgens een op te stellen rooster. Zij zijn slechts eenmaal terstond herbenoembaar. In uitzonderlijke gevallen kan de bisschop desgevraagd voor een derde zittingstermijn benoemen. Het verzoek daartoe aan de bisschop dient vergezeld te gaan van het positief advies van de dekenale leiding.
3. Leden van de pastoraatsgroep treden af wanneer zij de leeftijd van vijfenzeventig jaar hebben bereikt.
4. De bisschop kan om gewichtige, te zijner beoordeling staande redenen besluiten niet tot benoeming over te gaan, nadat de pastoor en het parochiebestuur zijn gehoord.
5. Zodra de schriftelijke benoeming door de bisschop aan betrokkenen is meegedeeld, treden zij in functie.
6. Het parochiebestuur zal zorg dragen dat van de benoeming van de leden van de pastoraatsgroep aan de parochianen mededeling wordt gedaan.

Artikel 7

Als lid van de pastoraatsgroep kunnen niet benoemd worden:

- a. zij die niet feitelijk in de parochie woonachtig zijn, tenzij de bisschop hiervan ontheffing verleent;
- b. leden van een parochiebestuur of parochiekerncommissie in het samenwerkingsverband;
- c. echtgenoten, bloedverwanten en aanverwanten tot en met de vierde graad van een lid van de pastoraatsgroep, van het parochiebestuur of van een parochiekerncommissie in het samenwerkingsverband.

Artikel 8

1. Een lid van de pastoraatsgroep kan op eigen verzoek door de bisschop worden ontslagen.
2. De bisschop kan om gewichtige, te zijner beoordeling staande redenen een lid van de pastoraatsgroep uit zijn functie ontslaan, of ook de bestaande pastoraatsgroep in haar geheel ontbinden, nadat in beide gevallen een onderzoek der feiten heeft plaats gehad en de betrokkenen in hun belang zijn gehoord.

IV Werkwijze

Artikel 9

1. De pastoraatsgroep komt ten minste viermaal per jaar bijeen en voorts zo dikwijls als de pastoor, dan wel ten minste drie leden van de pastoraatsgroep zulks nodig achten.
2. De pastoraatsgroep maakt een interne taakverdeling voor de verslaglegging en de secretariaatswerkzaamheden; de gespreksleiding wordt verzorgd door degene die deze taak in het pastoraal team verzorgt.

Artikel 10

1. Besluiten worden genomen door de meerderheid van de aanwezige leden en behoeven de instemming van de pastoor.
2. In een vergadering waarin niet meer dan de helft der leden aanwezig is, kunnen geen geldige besluiten genomen worden.
3. Van het verhandelde in elke vergadering van de pastoraatsgroep wordt een besluitenlijst opgesteld, die wordt bewaard in het archief van de parochie; vertrouwelijke stukken worden bewaard in het archief van de pastoor.
4. De leden van de pastoraatsgroep verdelen in onderling overleg de taken van de pastoraatsgroep, met inachtneming van de verschillende bevoegdheden, verantwoordelijkheden en kwaliteiten.
5. De leden van de pastoraatsgroep houden elkaar regelmatig op de hoogte van ieders voorgenomen en ondernomen activiteiten.

6. De pastoraatsgroep doet jaarlijks verslag van haar werkzaamheden aan het parochiebestuur dan wel de parochiebesturen, en neemt daarbij de eindverantwoordelijkheid van de pastoor in pastorale aangelegenheden in acht.

Artikel 11

1. De communicatie tussen de pastoraatsgroep en het parochiebestuur dan wel de parochiebesturen verloopt via de pastoor of teamleider van het pastoraal team en de vicevoorzitter van het parochiebestuur.
2. Jaarlijks vindt, naar aanleiding van het verslag van de werkzaamheden van de pastoraatsgroep (vgl. art 10 lid 6), in aanwezigheid van de pastoor een overleg plaats van de pastoraatsgroep met een afvaardiging van het parochiebestuur dan wel de parochiebesturen van het samenwerkingsverband of met het besturenoverleg van de parochies in het samenwerkingsverband.
3. Wanneer in de parochie een pastorale raad of parochieraad (cf art 38 ARBP) is opgericht, zijn de leden van de pastoraatsgroep uit de desbetreffende parochie tevens qualitate qua lid van de parochieraad of pastorale raad.
4. Leden van de pastoraatsgroep dragen zorg voor het goede overleg met de parochiekerncommissie van een parochiekern over het verzorgen en afstemmen van pastorale activiteiten binnen de parochiekern.

Artikel 12

1. De pastoor, de leden van het pastoraal team, de overige leden van de pastoraatsgroep en de leden van het parochiebestuur dienen met inachtneming van ieders verantwoordelijkheid samen te werken in de behartiging van de pastorale activiteiten en het pastoraal beleid.
2. Indien de samenwerking naar de mening van de betrokkenen verstoord is, dient door of onder leiding van de pastoor in der minne een oplossing te worden nagestreefd. Daarbij worden de standpunten over en weer schriftelijk gemotiveerd. Indien dat niet tot een oplossing leidt, leggen de pastoor en het parochiebestuur afzonderlijk dan wel gezamenlijk het geschil schriftelijk aan de bisschop voor.
3. Eens in de vier jaar wordt het functioneren van de pastoraatsgroep door de dekenale leiding geëvalueerd.

V Slotbepalingen

Artikel 13

Aan de bisschop is het voorbehouden eventuele wijzigingen en aanvullingen in deze regeling aan te brengen en nadere regels te stellen.

Artikel 14

Deze regeling kan worden aangehaald onder de naam: 'Regeling voor een pastoraatsgroep in het bisdom van Breda'. Deze regeling wordt van kracht op 01-07-2011. Met ingang van diezelfde datum komt het Voorlopig Statuut voor de pastoraatsgroep in het bisdom van Breda, dat in 1992 werd vastgesteld, te vervallen.

Bijlage 4: Schematische weergaven

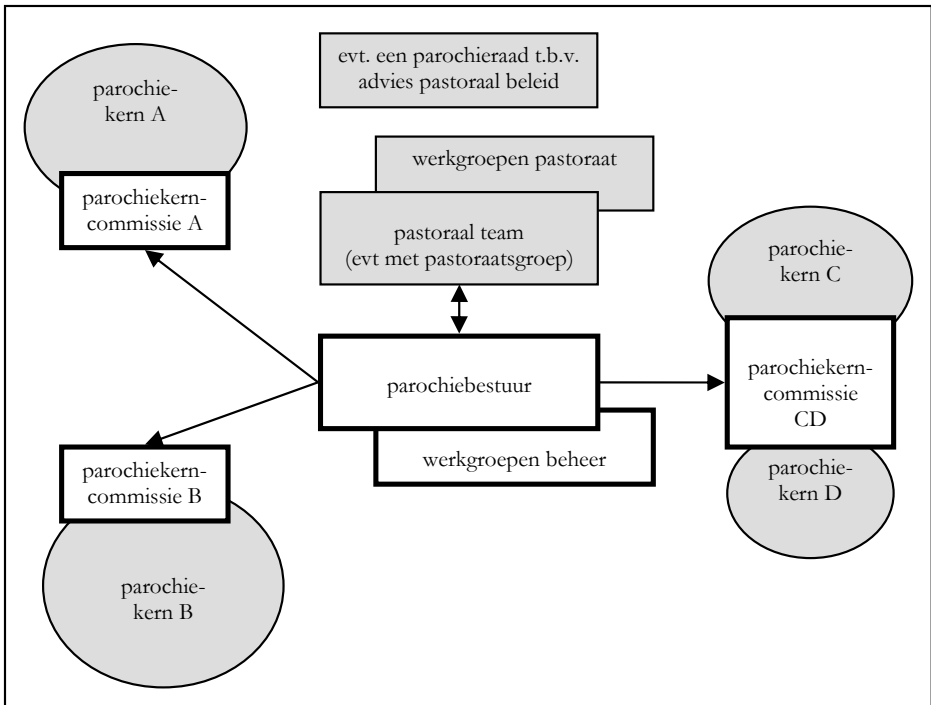
1. De nieuwe - samengevoegde - parochie

Het parochiebestuur adviseert het pastoraal team en de pastoor met betrekking tot het pastoraal beleid. Het parochiebestuur is verantwoordelijk voor het beheer (parochieel beleid ten aanzien van gebouwen, financiën, personeel).

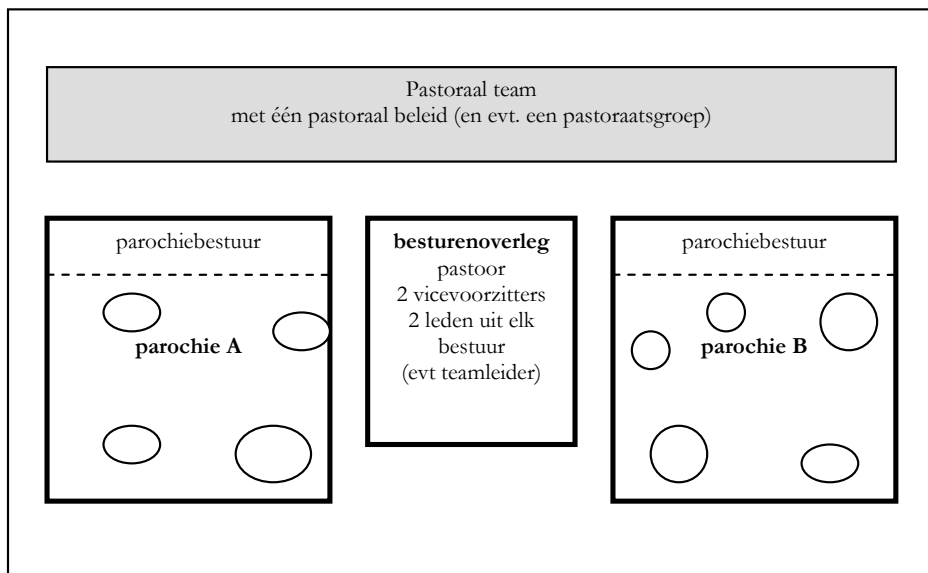
Het parochiebestuur kan parochiekerncommissies instellen, die namens het parochiebestuur beheerstaken verzorgen in de parochiekernen. De leden van de parochiekerncommissie worden door het parochiebestuur benoemd. Een parochiekerncommissie kan worden ingesteld voor een of voor meerdere parochiekernen.

Het bestuur stelt middelen (financiën en gebouwen) ter beschikking opdat in de parochiekernen (pastorale) activiteiten kunnen plaatsvinden. De parochiekerncommissie krijgt een budget op basis van een begroting, en verantwoordt haar activiteiten en uitgaven aan het bestuur.

De parochiekerncommissie bestaat uit 3 tot 5 leden.



2. Het samenwerkingsverband van twee parochies



Het besturenoverleg behartigt de werkgeverszorg voor het pastoraal team en het facilitair beleid ten behoeve van de uitvoering van het pastoraal plan. Er is overleg en afstemming over beleid met betrekking tot gebouwen en financiën.